

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

Cynllun Awdurdod Dirprwyedig

HANES DOGFENNAU			
Rhif y fersiwn:	1	Statws: (drafft/terfynol)	terfynol
Dyddiad Ysgrifenedig	Hydref 2023	Dyddiadau Cyhoeddi ar gyfer ymgyngori	Tachwedd 2023
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb			
Dogfennau ategol			
Awdurdodwyd gan: Pennaeth Gwasanaeth Tîm Rheoli Plant/ Oedolion	Dyddiad: Rhagfyr 2023	Cadarnhawyd gan: J Llewellyn Cyngor	Dyddiad: Ionawr 2024
Cyfrifoldeb Arweiniol: Joe Rhys Jones	Awdur: Laura Roberts	Dyddiad Gweithredu: Mawrth 2024	Dyddiad Adolygu: Mawrth 2025
Canlyniad yr Adolygiad:			

Tabl Cynnwys

Cynnwys	Tudalen
Datganiad Polisi	3
Egwyddorion	3
Cyd-destun cyfreithiol	3
Cefndir	4
Egwyddorion	4
Pwyntiau Allweddol	5
Rôl Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful	6
Rôl Gofalwyr Maeth Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful	6
Gweithdrefn ar gyfer Awdurdod Dirprwyedig i Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful Gofalwyr Maethu:	8
Tynnu awdurdod dirprwyedig yn ôl	9
Materion i'w hystyried wrth ddirprwyo awdurdod i Ofalwyr Maethu: Materion Gofal Cymdeithasol- Arosiadau dros nos:	9
Carco/gwyliau	10
Gweithgareddau wedi'u trefnu/ Cymryd rhan mewn gweithgareddau peryglus / Torri Gwallt / Piercings Corff / Ymweld Ffrindiau	11
Materion meddygol - trefn arferol / annormal	12
Gweinyddu Meddyginiaeth rhagnodedig / Rhagnodedig / Optegydd / Deintydd	13
Teithiau dydd addysg-ysgol / trip dramor	14
Newid ysgol/cyfarfod athrawon/defnyddio cyfrifiaduron	15
Ardaloedd eraill- ffotograffau/seremonïau crefyddol/	15
Ardaloedd sy'n gofalu nad ydynt yn gallu rhoi caniatâd	16
Tabl gweledol cyflym	17

Datganiad Polisi

Nod Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yw sicrhau bod yr holl blant sy'n cael eu lleoli gyda gofalwyr maeth yn gallu mwynhau profiad bywyd teuluol llawn. Mae'r cynllun hwn o bolisi awdurdod dirprwyedig yn amlinellu'r egwyddorion y gall gofalwyr maeth wneud penderfyniadau am ofal plant o ddydd i ddydd, ar ran yr awdurdod lleol.

Egwyddorion

Mae plant a phobl ifanc sy'n byw gyda gofalwyr maeth yn glir eu bod yn dymuno cael y profiad gorau posibl ag y gallant. Er mwyn galluogi hyn i ddigwydd mae'n rhaid i ofalwyr maeth allu gwneud penderfyniadau o ddydd i ddydd fel y byddai unrhyw riant/gofalwr.

Gall oedi cyn cael caniatâd rhieni ac awdurdodau lleol ar gyfer gweithgareddau bob dydd fod yn rhwystr i blant sy'n derbyn gofal deimlo'n rhan o'r teulu maeth a phrofi bywyd teuluol llawn.

Mae'r canllawiau hyn yn rhoi eglurhad ynghylch y meysydd sydd i'w hystyried wrth ddirprwyo awdurdod i faethu gofalwyr/gofalwyr, gan sicrhau bod y plant a'r bobl ifanc y maent yn gofalu amdanynt yn gallu mwynhau'r cyfle i gael plentyndod cyflawn.

Cyd-destun cyfreithiol

Mae'r polisi hwn yn ystyried canllawiau a diwygiadau Llywodraeth Cymru i Reoliadau Gwasanaethau Maethu Awdurdodau Lleol (Cymru) 2018.

Rheoliadau Cynllunio Gofal, Lleoli ac Adolygu Achosion (Cymru) 2015 1818 (Cy261) – rheoliadau penodol: 4-15; 22 -30; 25 – 28 ac 8-9.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Cod Ymarfer Rhan 6 (plant sy'n derbyn gofal a phlant sy'n cael eu lletya).

Cyflwynodd y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 god ymarfer newydd ynghylch lleoliadau (o dan adran 145 o'r Ddeddf). Cyhoeddwyd Cod Ymarfer ar arfer swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol mewn perthynas â Rhan 6 (Plant sy'n Derbyn Gofal a Phlant sy'n Derbyn Gofal). Mae Pennod 2 y Cod yn nodi'r trefniadau ar gyfer awdurdod dirprwyedig gofalwr maeth.

Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (Erthygl 3); lles pennaf y plentyn; Dylai pob sefydliad sy'n ymwneud â phlant weithio tuag at yr hyn sydd orau i'r plentyn. (Erthygl 12)

Mae gan blant yr hawl i ddweud beth maen nhw'n meddwl ddylai ddigwydd pan fydd oedolion yn gwneud penderfyniadau sy'n effeithio arnyn nhw ac i roi ystyriaeth i'w barn

Cefndir

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn cydnabod cyfraniad gofalwyr maeth a'u teuluoedd wrth ofalu am blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal yn yr Awdurdod. Mae maethu yn rhoi cyfle i blant a phobl ifanc brofi bywyd teuluol. Er mwyn darparu'r profiadau gorau posibl i'r plant a'r bobl ifanc y maent yn gofalu amdanynt; Rhaid i ofalwyr maeth allu gwneud penderfyniadau o ddydd i ddydd fel y byddai unrhyw riant. Mae awdurdod dirprwyedig yn rhoi'r un cyfleoedd i blant sy'n derbyn gofal â phlant eraill.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful wedi ymrwymo i leihau'r oedi posibl wrth gael caniatâd ar gyfer ystod o weithgareddau bob dydd, gan alluogi plant a phobl ifanc sydd wedi'u lleoli gyda gofalwyr maeth Merthyr Tudful i fwynhau teimlo'n rhan o deulu'r gofalwyr maeth a phrofi bywyd teuluol llawn.

Er mwyn sicrhau bod oedi'n cael ei leihau, mae'r polisi hwn yn amlinellu'r gweithgareddau a'r broses y gall gofalwyr maeth gael awdurdod i wneud penderfyniadau bob dydd, gan sicrhau bod y plant a'r bobl ifanc y maent yn gofalu amdanynt yn gallu mwynhau'r un cyfleoedd â'u cyfoedion.

Egwyddorion

Dylai'r egwyddorion canlynol fod yn berthnasol o ran gwneud penderfyniadau o ddydd i ddydd:

- Rhaid i blant a phobl ifanc allu mynegi eu barn a chael eu clywed. Bydd lles pennaf y plentyn neu'r person ifanc yn penderfynu ar bob penderfyniad.
- Bydd awdurdod dirprwyedig i ofalwyr maeth yn cael ei gytuno'n unigol ar gyfer pob plentyn a pherson ifanc yn eu gofal. Bydd graddfa'r ddirprwyaeth yn amrywio yn dibynnu ar:
 - y math o leoliad;
 - y statws cyfreithiol;
 - hawliau, hawliau a barn y plentyn neu'r person ifanc a'u rhieni;
 - a sgiliau a chymhwysedd y gofalwr/gofalwyr maeth.
- Bydd y gofalwr/gofalwyr maeth yn arfer awdurdod dirprwyedig ar ran yr Awdurdod Lleol (AALI) gan mai'r Awdurdod Lleol sy'n gyfrifol am yr ALI

Mae arfer da yn gofyn y:

- Trafodir a chytunir ar awdurdod dirprwyedig gofalwr maeth/gofalwyr maeth i wneud penderfyniadau a'i gytuno gyda'r gofalwr maeth a rhieni'r plentyn neu'r person ifanc ar ddechrau'r lleoliad, fel rhan o'r broses cynllunio lleoliadau a'i adolygu ym mhob Adolygiad Plant sy'n Derbyn Gofal (CLA).

- Lle mae perthynas waith gadarnhaol gyda'r teulu biolegol, dylid annog sicrhau caniatâd rhiant fel mater o drefn.
- Dylid ystyried a chofnodi dymuniadau a theimladau'r gofalwr/gofalwyr maeth.
- Dylai plant a phobl ifanc maeth, cyn belled ag y bo modd, allu cymryd rhan mewn gweithgareddau bob dydd a derbyniol sy'n briodol i'w hoedran fel y byddai'n rhesymol i rieni eu cyfoedion gytuno arnynt.
- Dylai gofalwyr maeth gael eu grymuso i wneud pob penderfyniad o ddydd i ddydd am y plentyn yn eu gofal oni nodir yn wahanol, ac i ymarfer rôl sylweddol mewn penderfyniadau tymor hwy.
- Dylai gofalwyr maeth gael digon o hyfforddiant a chefnogaeth gan oruchwylio gweithwyr cymdeithasol a gweithwyr cymdeithasol plant i ddeall egwyddorion awdurdod dirprwyedig er mwyn cael eu galluogi i ddefnyddio awdurdod dirprwyedig pan gytunir arno.
- Mae cyd-ddealltwriaeth o'r ystod eang o benderfyniadau, boed hynny'n ymwneud â materion o ddydd i ddydd neu faterion penodol untro a wneir ym mywyd plentyn, yn hanfodol, fel y gall pob parti dan sylw sefydlu a chytuno i ba raddau y dirprwyir awdurdod i wneud penderfyniadau i ofalwyr maeth.
- Rhaid i unrhyw benderfyniad ynghylch dirprwyo awdurdod ystyried barn y plentyn a, lle bo'n briodol, dylid cefnogi plentyn o oedran a dealltwriaeth ddigonol i wneud penderfyniadau ei hun.

Pwyntiau allweddol

Rhaid i anghenion plant a phobl ifanc, eu barn, eu hoedran a'u dealltwriaeth fod wrth wraidd materion sy'n gysylltiedig ag awdurdod dirprwyedig.

Nid yw gofalwyr maeth yn ysgwyddo cyfrifoldeb rhieni. Fodd bynnag, mae'r llywodraeth yn glir y dylai gofalwyr maeth allu gwneud penderfyniadau bob dydd am eu plant maeth, lle bynnag y bo hynny'n bosibl, oni bai bod rheswm dilys dros beidio â gwneud hynny. Dylai gofalwyr maeth allu gwneud hyn yn gymwys ac yn hyderus.

Dylai gofalwyr maeth gael digon o hyfforddiant a chefnogaeth gan oruchwylio gweithwyr cymdeithasol a gweithwyr cymdeithasol plant i ddeall egwyddorion awdurdod dirprwyedig er mwyn cael eu galluogi i ddefnyddio awdurdod dirprwyedig pan gytunir arno.

Mae plant a phobl ifanc sy'n cael eu maethu eu hunain wedi mynegi dymuniad eu bod yn byw bywyd mor 'gyffredin' â phosibl o fewn teulu. Nid ydynt am deimlo'n wahanol i'w cyfoedion nac i deimlo embaras neu stigma oherwydd eu bod yn cael eu maethu. Nid ydynt ychwaith eisiau colli allan ar weithgareddau a thiripiau oherwydd bod diffyg eglurder ynghylch pwy sydd â chyfrifoldeb yn arwain at oedi wrth wneud penderfyniadau.

Rhaid gwneud penderfyniadau ynghylch dirprwyo awdurdod o fewn cyd-destun cynllun gofal y plentyn a'r fframwaith cyfreithiol ar gyfer cyfrifoldeb rhiant. Dylai'r cynllun lleoliad ac unrhyw ffurflen awdurdod dirprwyedig wedi'i diweddarw gofnodi pwy sydd â'r awdurdod i wneud penderfyniadau penodol am blentyn. Dylai gofalwyr maeth gymryd rhan weithredol yn y penderfyniadau hyn.

Rôl Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Bydd Gwasanaethau Plant Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn sicrhau bod penderfyniadau bob dydd am ofal plant a phobl ifanc yn cael eu dirprwyo i'r gofalwr maeth oni bai bod rhesymau clir pam y byddai hyn yn ymyrryd â dyletswydd statudol yr awdurdod lleol i 'ddiogelu a hyrwyddo' lles plant sy'n derbyn gofal, neu fod gwrthwynebiadau sefydledig a rhwymol yn gyfreithiol gan rieni'r plentyn neu'r person ifanc.

Rôl Gofalwyr Maeth Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Bydd gofalwyr maeth yn gyfrifol am hysbysu gweithiwr cymdeithasol y plentyn neu'r person ifanc am benderfyniadau a wneir o dan awdurdod dirprwyedig; gellir gwneud hyn yn ystod ymweliadau arferol oni bai bod angen ymgynghori ar unwaith.

Bydd y gofalwyr maeth yn arfer yr awdurdod ar ran Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful a byddant yn gwneud hynny mewn modd rhesymol.

Yn ôl y cod ymarfer, dylid cytuno ar y mater o bwy all wneud penderfyniadau am blentyn (lle bo hynny'n bosibl) cyn i'r lleoliad ddechrau, ei gyfleu i bob parti a bod yn destun adolygiad rheolaidd. Wrth gytuno i wneud penderfyniadau dylai gofalwyr maeth / gofalwyr/gofalwyr maeth yr awdurdod:

*"Byddwch yn ystyried yr hyblygrwydd mwyaf priodol i wneud penderfyniadau sy'n ymwneud â phlant yn eu gofal, o fewn fframwaith y Cynllun Lleoliad a'r gyfraith sy'n llywodraethu cyfrifoldeb rhieni. Ac eithrio pan fo ffactorau penodol a nodwyd sy'n pennu i'r gwrthwyneb, dylai gofalwyr maeth fod yn cael awdurdod dirprwyedig i wneud penderfyniadau o ddydd i ddydd ar faterion fel **iechyd, addysg a hamdden**. (paragraff 248 Cod Ymarfer)*

Pan fo plentyn yn derbyn gofal gyda chytundeb gwirfoddol y rhieni, rhaid cytuno hefyd ynghylch pa benderfyniadau y bydd y rhieni yn eu dirprwyo i'r awdurdod lleol a'r gofalwr/gofalwyr maeth.

Pan fo plentyn yn destun Gorchymyn Gofal, Gorchymyn Gofal Dros Dro neu Orchymyn Amddiffyn Brys, gall yr awdurdod lleol gyfyngu i ba raddau y gall y rhieni arfer eu cyfrifoldeb rhiant os yw hyn yn angenrheidiol i ddiogelu neu hyrwyddo lles y plentyn. Fodd bynnag, dylid parhau i ymgynghori â rhieni a dylid ystyried eu barn.

Pan fydd plentyn yn cael ei osod y tu allan i oriau gan ddefnyddio ei bwerau diogelu, bydd y ddogfen hon yn cael ei chwblhau'n llawn yn ôl gwasanaethau yn ystod y dydd yn ystod y diwrnod gwaith nesaf.

Rhaid hysbysu gofalwyr maeth o'u cyfrifoldebau dirprwyedig mewn perthynas â phob plentyn yn eu gofal. Rhaid trafod y cytundeb yn y cyfarfod cynllunio lleoliadau, ei drafod yn fanwl yn y cyfarfod Adolygiad CLA cyntaf a'i adolygu yn ystod pob Adolygiad CLA. Rhaid i'r cynllun nodi unrhyw amgylchiadau lle mae'n rhaid i'r gofalwr/gofalwyr maeth ofyn am y

cymeradwyo awdurdod neu riant plentyn. Bydd dogfen yr Awdurdod dirprwyedig yn tynnu sylw at ba weithgareddau y gall gofalwr maeth gydsynio iddynt, a pha penderfyniadau y dylid eu cyfleu gyda'r awdurdod lleol. Cyn belled ag y bo modd, dylid hysbysu'r gofalwr/gofalwyr maeth a'r plentyn neu'r person ifanc ynghylch pam y gwnaed penderfyniadau gan ystyried eu hoedran a'u dealltwriaeth.

Gall awdurdod dirprwyedig newid dros amser a dylai penderfyniadau am leoliadau hirdymor plentyn neu berson ifanc fod yn destun craffu penodol, er mwyn datblygu ymlyniadau rhwng gofalwr maeth a'r plentyn neu'r person ifanc.

Pan fo plentyn neu berson ifanc yn cael ei leoli gyda darparwr annibynnol neu awdurdod lleol arall, dylid ymgynghori â'r asiantaethau hyn ynghylch mater cyfrifoldeb dirprwyedig. Dylid darparu gwybodaeth yn brydlon a gwneud penderfyniadau mewn modd amserol.

Nodir yr egwyddorion y tu ôl i'r cod yn fwyaf eglur ym mharagraff 253:

"Dylai plant sy'n derbyn gofal gael yr un caniatâd cyn belled ag y bo modd i gymryd rhan mewn gweithgareddau cyfoedion arferol sy'n briodol i'w hoedran (fel sleepovers) ag y byddai'n rhesymol i rieni eu cyfoedion eu rhoi iddynt."

"Dylid disgwyl i ofalwyr maeth wneud penderfyniadau tebyg â rhieni o ran penderfynu a oes risgiau i aros mewn aelwyd benodol neu berthnasau sy'n ymweld. Dylai penderfyniadau fod yn seiliedig ar asesiad rhesymol o risgiau. Ym mhob achos dylid gwneud gofalwyr maeth yn ymwybodol ar frys o unrhyw unigolion, cyfeiriadau neu ardaloedd a allai beryglu plentyn, a dylid cynnwys hyn hefyd yn y cynllun lleoli."

Mae'r ddogfen hon yn nodi pa ffactorau y dylid eu hystyried wrth wneud penderfyniadau am blentyn neu berson ifanc sy'n mynd ar drip ysgol, aros dros nos neu gael gwyliau gyda ffrindiau neu berthnasau eu hunain neu eu gofalwr maeth. Mae'r ffactorau hyn wedi'u nodi'n llawn isod:

- A oes unrhyw gyfyngiadau perthnasol wedi'u cynnwys yng nghynllun lleoliad y plentyn
- P'un a oes unrhyw Orchmynion Llys sy'n cyfyngu ar y plentyn rhag gwneud arhosiad dros nos, ymweliad neu wyliau penodol dros nos.
- P'un a oes unrhyw ffactorau ym mhrofiadau neu ymddygiad y plentyn yn y

gorffennol a fyddai'n atal yr arhosiad dros nos, ymweliad neu wyliau.

- A oes unrhyw sail dros bryderu y gallai'r plentyn fod mewn perygl sylweddol yn yr aelwyd dan sylw neu o'r gweithgareddau a gynigir
- Oedran a lefel dealltwriaeth y plentyn
- Beth sy'n hysbys am y rhesymau dros aros dros nos, ymweliad neu wyliau?
- Hyd yr arhosiad

Mae hefyd yn bwysig sicrhau bod y mesurau diogelu canlynol yn cael eu cymryd gan y gofalwr/gofalwyr maeth:

- Sicrhewch fod ganddynt fanylion cyswllt yr aelwyd lle mae'r plentyn yn aros.
- Cysylltwch ag oedolyn yn yr aelwyd cyn yr ymweliad.
- Asesu'r cais a chadarnhau'r trefniadau yn gyntaf.
- Sicrhau bod gan ddeiliad y tŷ fanylion cyswllt y gofalwr/gofalwyr maeth

Byddem hefyd yn ychwanegu mai cyfrifoldeb y gofalwr/gofalwyr maeth yw sicrhau bod yr oedolion yn yr aelwyd yn ymwybodol o unrhyw gyflyrau meddygol sydd gan y plentyn neu'r person ifanc lle y gallai fod angen triniaeth, neu feddyginiaeth a roddir. Rhaid dilyn y gwaith o reoli a gweinyddu meddyginiaeth i blant sy'n derbyn gofal.

Mae'r cod yn ei gwneud yn glir na ddylid ceisio gwiriadau DBS fel arfer yn y sefyllfaoedd hyn. Nid oes angen i'r person sy'n gofalu am blentyn neu berson ifanc, i ffwrdd o'i leoliad maeth, gael ei gymeradwyo fel gofalwr maeth gan fod y plentyn yn parhau i fod mewn sefyllfa ffurfiol gyda'i ofalwr / gofalwyr maeth.

Mae'r cod hefyd yn nodi, os oes gan y gofalwr/gofalwyr maeth unrhyw amheuan am benderfyniad, yna dylid ymgynghori â'r awdurdod lleol yn gyntaf.

Gweithdrefn ar gyfer Awdurdod Dirprwyedig i Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful Gofalwyr Maethu:

1. Pan fydd plentyn neu berson ifanc yn cael ei leoli gyda gofalwr maeth Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful, bydd awdurdod dirprwyedig y gofalwr maeth i wneud penderfyniadau yn cael ei drafod fel rhan o'r broses cynllunio lleoli. Bydd yr awdurdod dirprwyedig y cytunwyd arno yn cael ei drafod gan weithiwr cymdeithasol y plentyn gyda'r gofalwr maeth a rhieni'r plentyn neu'r person ifanc.
2. Bydd gweithiwr cymdeithasol, gofalwr maeth a gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol y plentyn yn cwblhau **manyion Cydsyniad yr Awdurdod dirprwyedig ar y Cynllun Lleoliad** a fydd yn amlinellu pa awdurdod i gydsynio y cytunwyd arno fel y bo'n briodol, gan ystyried anghenion unigol y plentyn a'r statws cyfreithiol. Gellir ei ddiwygio ar y Ffurflen Awdurdod Dirprwyedig yn ôl yr angen.
3. Lle mae perthynas waith gadarnhaol gyda'r teulu biolegol, anogir sicrhau caniatâd rhiant fel mater o drefn.

4. Dylid hefyd ystyried a chofnodi dymuniadau a theimladau'r gofalwr maeth.
5. Dylid adolygu'r Ffurflen Caniatâd Dirprwyedig i'r Awdurdod yn rheolaidd, yn unol ag amserlen Adolygiad CLA, er mwyn sicrhau bod yr awdurdod dirprwyedig yn galluogi'r plentyn i fwynhau'r un cyfleoedd â'i gyfoedion i fywyd a gweithgareddau teuluol.
6. Mae arfer da yn argymhell y dylid trafod adolygiadau o Gytundeb yr Awdurdod dirprwyedig hefyd 3 mis ar ôl yr adolygiad 1^{af} yn dilyn lleoliad yn cynnwys y rhai yn Rhif 2 uchod.

Tynnu awdurdod dirprwyedig yn ôl

1. Lle mae pryderon ynghylch gallu gofalwr maeth i ddirprwyo cydsyniad i weithgareddau yn briodol, bydd hyn yn cael ei drafod gan weithiwr cymdeithasol y plentyn, goruchwyllo gweithiwr cymdeithasol a gofalwr maeth.
2. Bydd unrhyw newidiadau i'r awdurdod dirprwyedig ar gyfer gofalwr maeth yn cael eu trafod fel rhan o'r broses Adolygu CLA.
3. Efallai y bydd angen tynnu awdurdod dirprwyedig yn ôl i ofalwr maeth os teimlir bod y gofalwr maeth wedi cydsynio'n amhriodol i weithgareddau na chawsant eu cytuno fel rhan o'r awdurdod dirprwyedig.
4. Lle teimlir bod gofalwr wedi arfer caniatâd yn amhriodol, cynhelir cyfarfod gyda'r gofalwr maeth, gweithiwr cymdeithasol y plentyn a goruchwyllo gweithiwr cymdeithasol i drafod y toriad awdurdod. Bydd cofnod yn cael ei wneud o'r rhesymau pam a bydd adolygiad o statws cymeradwyo'r gofalwr maeth yn cael ei ystyried yn angenrheidiol lle nad yw gofalwr wedi cydymffurfio â threfniadau'r Awdurdod dirprwyedig. Rhaid cofnodi hyn yn yr adolygiad gofawyr nesaf.
5. Bydd adolygiad o adroddiad cymeradwyo'n cael ei gyflwyno i'r Panel Maeth i ystyried cymeradwyaeth barhaus y gofalwr maeth.

Materion i'w hystyried wrth ddirprwyo awdurdod i Ofalwyr Maethu:

Materion Gofal Cymdeithasol

Arosiadau dros nos:

Dylai gofawyr maeth allu gwneud penderfyniadau am y plant a'r bobl ifanc y maent yn eu maethu fel pe baent yn blentyn iddynt eu hunain ac yn gweithredu fel rhiant cefnogol. Am arweiniad pellach, cyfeiriwch at Ran 6 SSWA tudalen 45.

Yn gryno, dylid cadw at yr egwyddorion canlynol:

- Nid oes unrhyw ddyletswydd statudol i gynnal gwiriadau'r Gwasanaeth Gwahardd Datgelu (DBS) ar oedolion mewn cartref preifat lle gall plentyn

sy'n derbyn gofal aros dros nos. Fel arfer, ni ddylid ceisio gwiriadau DBS fel rhagamod arhosiad dros nos.

- Dylai'r penderfyniadau ar aros dros nos gael eu dirprwyo yn y rhan fwyaf o amgylchiadau i rieni maeth a threfniadau ar gyfer penderfyniadau o'r fath a ysgrifennwyd yn y Cynllun Lleoliad. Dylai gofalwyr maeth allu gwneud penderfyniadau am y plant a'r bobl ifanc y maent yn eu maethu, fel pe baent yn blentyn iddynt hwy eu hunain ac yn gweithredu fel rhiant cefnogol. Gall hefyd fod yn ddefnyddiol nodi o ddechrau'r lleoliad (yn ddelfrydol yn ystod y cyfarfod Cynllunio Lleoli) unrhyw bobl y gallai'r plentyn neu'r person ifanc fod yn cael aros gyda nhw, heb fod angen caniatâd pellach. Dylid egluro hyd aros dros nos wedi'i gynllunio, ymlaen llaw a phenderfyniadau a gofnodir gan weithiwr cymdeithasol y plentyn a'r gweithiwr cymdeithasol goruchwylio. Os oes angen aros dros nos heb ei gynllunio, mewn argyfwng, mae disgwyl i weithiwr cymdeithasol y plentyn neu'r person ifanc a gweithiwr cymdeithasol goruchwylio gael eu hysbysu cyn gynted â phosibl.
- Dylai plant sy'n derbyn gofal gael yr un caniatâd cyn belled ag y bo modd i gymryd rhan mewn gweithgareddau cyfoedion derbyniol sy'n briodol i'w hoedran ag a fyddai'n rhesymol yn cael eu rhoi gan rieni eu cyfoedion.
- Dim ond os oes rhesymau eithriadol, os bydd angen caniatâd yr awdurdod lleol ar gyfer aros dros nos neu gyfyngiadau ar aros dros nos i blant mewn gofal maeth.

Gwarchod / Gofal Cymorth

Wrth ddewis gwarchodwr, dylid ystyried y canlynol mewn perthynas â phlentyn neu berson ifanc unigol:

- Pa mor hir mae'r plentyn / person ifanc wedi bod mewn lleoliad
- Pa mor dda y mae'r plentyn/person ifanc yn gwybod y gwarchodwr arfaethedig
- Oedran a phrofiad y gwarchodwr
- Cymhlethdod anghenion y plentyn/person ifanc
- Pa mor agored i niwed yw'r plentyn/person ifanc, gan gynnwys unrhyw ffactorau fel yr amlinellir yng nghynllun gofal a chymorth y plentyn/person ifanc
- Pa mor agored i niwed fydd y eisteddwr yn gofalu am y plentyn/person ifanc.
- Unrhyw risgiau y gall y plentyn / person ifanc eu peri
- Dymuniadau a theimladau'r plentyn / person ifanc ei hun
- Barn rhieni'r plentyn/person ifanc (os yw'n briodol)
- Unrhyw anghenion iechyd y plentyn/person ifanc.
- Ni ddylai CLA warchod CLA eraill gan gynnwys eu brodyr a'u chwiorydd.

O fewn y logiau cofnodi gofalwr maeth/au, mae disgwyliad bod dyddiadau ac amseroedd lle mae plentyn neu berson ifanc gyda gwarchodwr/gofal cymorth

yn cael eu cofnodi'n glir, yn ogystal â manylion y gwarchodwr. Mae cofnodion dyddiadur yn cael eu cymeradwyo'n rheolaidd gan y gweithiwr goruchwyllo ac unrhyw wybodaeth bellach a sefydlir ac unrhyw bryderon a drafodir gyda'r gofalwr/gofalwyr maeth.

Gwyliau

Bydd y rhan fwyaf o wyliau yn gofyn am ymgynghori â gweithiwr cymdeithasol y plentyn a thrafod trefniadau cyswllt.

Cyn archebu gwyliau byr neu wyliau dramor, neu o fewn y DU, mae angen ymgynghori â'r Gwasanaethau Plant, er mwyn cynnwys trafodaeth am drefniadau cyswllt. Ni ddylid archebu gwyliau heb gadarnhad bod gan y plentyn/person ifanc basbort dilys i deithio, gan na ellir dal yr Awdurdod Lleol yn gyfrifol am wyliau wedi'u canslo os na ddilynnir y broses hon. Fodd bynnag, mae'n hanfodol nad yw'r Awdurdod Lleol yn achosi unrhyw oedi yn y cais am basbort a allai amharu ar drefniadau gofal ar gyfer y person ifanc.

Unwaith y bydd yr uchod wedi'i gadarnhau, bydd angen copi o basbort y plentyn, manylion llawn trefniadau teithio, llety arfaethedig a thystysgrif yswiriant cyn i'r gwyliau gael ei awdurdodi. Bydd llythyr cydsynio yn cael ei roi i'r gofalwr/gofalwyr maeth. Dylid cytuno ymlaen llaw ar bob gwyliau a dylai hyn gynnwys trafodaeth a chytundeb gan riant/rhieni lle bo'n briodol.

Ni all plant sy'n derbyn gofal fynd ar wyliau yn ystod tymor ysgol oni bai bod Pennaeth Gwasanaeth yn cytuno.

Gweithgareddau wedi'u trefnu:

Dylid annog plant sy'n derbyn gofal i gymryd rhan mewn gweithgareddau allgyrsiol, gan gynnwys clybiau chwaraeon, clybiau gwaith cartref. Nid oes disgwyl i ofalwyr maeth hysbysu'r Gwasanaethau Plant am y gweithgareddau hyn. Dylid trafod a chytuno ar unrhyw weithgaredd risg uchel gyda gweithiwr cymdeithasol y plentyn ymlaen llaw e.e. Canwio/sgïo. Dylai gofalwyr maeth allu rhoi caniatâd i blant neu bobl ifanc fynychu gweithgaredd wedi'i drefnu, fel pe bai'n blentyn iddynt hwy eu hunain.

Cymryd rhan mewn gweithgareddau peryglus

Mae'n anodd diffinio gweithgarwch "peryglus" a bydd safbwyntiau unigol pobl yn amrywio. Bydd oedran a gallu'r plentyn neu'r person ifanc yn berthnasol. Disgwylir i'r gofalwr/gofalwyr maeth weithredu'n gyfrifol a sicrhau bod gan y plentyn neu'r person ifanc yr offer diogelwch cywir, hyfforddiant a'i fod yn defnyddio tiwtor neu sefydliad cydnabyddedig. Dylid trafod ceisiadau i gymryd rhan mewn gweithgareddau anarferol/risg uchel mewn adolygiad CLA.

Torri gwallt:

Er nad oes cyfyngiad ffurfiol ar awdurdod gofalwyr maeth ynghylch torri gwallt, gall hyn fod yn fater o gynnen i rieni a gall fod yn agwedd bwysig ar ymdeimlad hunaniaeth sy'n Tudalen 11

datblygu person ifanc. Arfer da fyddai cynnwys rhieni sy'n cymryd rhan weithredol ym mywyd eu plentyn wrth wneud penderfyniadau yn y maes hwn. Dylid trafod a chytuno ar hyn mewn adolygiad CLA, ac unrhyw faterion diwylliannol neu wrthwynebiadau tebygol a ystyrir. Dylid ystyried materion diwylliannol o ran torri gwallt neu driniaethau

Tyllu'r corff:

Yn wahanol i datŵs nid oes terfyn oedran cyfreithiol ar pryd y gall plant neu bobl ifanc roi caniatâd i dyllu'r corff. Mae consensws cyffredinol y dylai person ifanc ddeall goblygiadau gwneud penderfyniadau o'r fath. Mae'n faes y dylid ei drafod gyda phobl ifanc pan fydd y mater yn codi. Ar gyfer ardaloedd agos megis genital a nipples (mewn menywod), rhaid i blant/pobl ifanc fod dros 16 oed oherwydd o dan yr oedran hwnnw ni allant gydsynio'n gyfreithiol i gael tyllu yn yr ardaloedd hyn.

Rhaid i weithiwr cymdeithasol y plentyn roi caniatâd i dyllu'r corff mewn ymgynghoriad â'r Rheolwr Tîm Gofal Plant.

Mae Deddf Tatŵio Plant Dan Oed 1969 yn ei gwneud hi'n anghyfreithlon i unrhyw un eich tatŵio os ydych o dan 18 oed; Mae'r drosedd gyda'r person a gyflawnodd y weithdrefn yn hytrach na'r person a ofynnodd am y tatŵ.

Ymweld â ffrindiau:

Yn yr un modd ag aros dros nos, dylai'r gofalwr/gofalwyr maeth allu gwneud penderfyniadau priodol, er budd gorau'r plentyn. Dylid egluro hyd aros dros nos ymlaen llaw a chofnodi penderfyniadau.

Materion Gofal Iechyd

Mae angen i ofalwr/gofalwyr maeth y plentyn neu'r person ifanc wybod eu rôl o ran diogelu a hyrwyddo lles y plentyn a dylid trafod hyn yn fanwl, yn y Cyfarfod Cynllunio Lleoli. Bydd angen iddynt wybod am iechyd y plentyn neu'r person ifanc, unrhyw anghenion iechyd ychwanegol a'u rôl wrth weithredu cynllun iechyd y plentyn.

Os oes gan blentyn neu berson ifanc gynllun gofal, o ganlyniad i anghenion iechyd cymhleth, rhaid cytuno ar y cynllun gofal a'i rannu gyda'r gofalwr maeth yn ystod y Cyfarfod Cynllunio Lleoli. Rhaid i'r gofalwr/gofalwyr maeth dderbyn unrhyw hyfforddiant ac offer ychwanegol sydd eu hangen cyn i'r lleoliad ddechrau.

Rhaid i'r wybodaeth iechyd hon a ddarperir i ofalwr/gofalwyr maeth gynnwys gwybodaeth hanfodol am alergeddau, meddyginiaeth gyfredol a thrin unrhyw gyflyrau iechyd, yn ogystal â manylion ymarferol, megis dyddiadau apwyntiadau sydd i ddod gydag arbenigwyr.

Meddygol arferol:

Dylai gofalwyr maeth lofnodi cydsyniadau ar gyfer meddygol arferol er enghraifft meddygol ysgol neu feddygol. Dylent gofnodi manylion meddygon a hysbysu gweithiwr

cymdeithasol y plentyn neu'r person ifanc.

Er y gellir ystyried imiwneiddiadau'n 'arferol', efallai y bydd gan lawer o ofalwyr maeth bryderon ynghylch cydsynio i'r rhain o ystyried y ddadl ynghylch y mater y dylid eu hystyried ar wahân i gydsyniadau meddygol arferol eraill. Dylid rhoi caniatâd ar gyfer imiwneiddio gan Brif Swyddog neu riant(rhieni).

Triniaeth feddygol nad yw'n arferol:

Mae'r mater o driniaeth feddygol nad yw'n rheolaidd yn fwy cymhleth. Pan fo angen triniaeth feddygol frys ar blentyn neu berson ifanc, ni all gofalwyr maeth gydsynio. Er enghraifft, yn achos damwain sy'n arwain at dorri, efallai na fydd oedi cyn cael caniatâd er lles pennaf y plentyn neu'r person ifanc. Mae angen i ofalwyr/gofalwyr maeth fod yn ymwybodol o oblygiadau egwyddor Gillick mewn perthynas â pherson ifanc sy'n rhoi eu caniatâd eu hunain i driniaeth feddygol.

Mae cymhwysedd Gillick yn berthnasol yn bennaf i gyngor meddygol, ond fe'i defnyddir hefyd gan ymarferwyr mewn lleoliadau eraill. Er enghraifft, os yw plentyn neu berson ifanc:

- eisiau cael cwnsela neu gefnogaeth therapiwtig ond nid yw am i'w rhieni neu ofalwyr wybod amdano
- yn chwilio am gefnogaeth gyfrinachol ar gyfer camddefnyddio sylweddau
- Dymuniadau cryf am eu trefniadau byw yn y dyfodol a allai wrthdaro â barn eu rhieni neu ofalwyr.

Mae angen i weithwyr meddygol proffesiynol ystyried cymhwysedd Gillick os yw person ifanc o dan 16 oed yn dymuno derbyn triniaeth heb ganiatâd ei rieni neu ofalwyr, neu mewn rhai achosion, wybodaeth.

Dylid trafod y cwestiwn o gydsynio i weithdrefnau mwy ymledol fesul achos gan y gallai fod gan rai plant neu bobl ifanc gyflyrau meddygol hirsefydlog sy'n gofyn am ymyrraeth feddygol aml. Mewn llawer o amgylchiadau, bydd y gweithdrefnau sydd angen anaesthetig cyffredinol yn cael eu cynllunio ac felly byddant yn caniatáu trafodaeth a chytundeb ymlaen llaw ynghylch pwy fydd yn llofnodi'r ffurflen gydsynio, er mai Pennaeth Gwasanaethau Plant neu Brif Swyddog y mae'n ofynnol iddo lofnodi ar gyfer gweithrediadau a gynllunnir, sy'n cynnwys anesthetig cyffredinol.

Gweinyddu Meddyginiaeth rhagnodedig / Heb Bresgripsiwn

Yn y Cyfarfod Cynllunio Lleoliad ac ym mhob Adolygiad CLA, mewn ymgynghoriad â'r plentyn neu'r person ifanc (lle bo'n briodol i'w hoedran), dylai rhieni biolegol, gofalwr maeth/gofalwyr/gofalwyr maeth, gweithiwr cymdeithasol y plentyn neu'r person ifanc asesu a all y plentyn gadw a gweinyddu ei feddyginiaeth ei hun. Os caniateir i'r plentyn

neu'r person ifanc wneud hynny, rhaid i'r trefniadau gael eu nodi yng nghynllun y plentyn a'u hadolygu'n rheolaidd, gan gynnwys trefniadau addas ar gyfer storio'r meddyginiaethau a chofnodi gan y plentyn neu'r person ifanc pryd y mae'n gweinyddu'r feddyginiaeth.

Gweler y gwaith o reoli a gweinyddu meddyginiaeth i blant sy'n derbyn gofal am arweiniad pellach a disgwyliadau a roddir arnoch chi fel gofawyr maeth/gofawyr.

Optegydd:

Dylai gofawyr maeth allu llofnodi caniatâd ar gyfer arholiadau a sbectol arferol. Os nad yw'n arferol, dylid gofyn am ganiatâd gan weithiwr cymdeithasol y plentyn neu'r person ifanc.

Deintydd:

Dylai gofawyr maeth allu llofnodi caniatâd ar gyfer arholiadau a thriniaeth arferol e.e. triniaeth fflworid a llenwadau safonol. Os nad yw apwyntiad yn arferol, dylid gofyn am ganiatâd gan weithiwr cymdeithasol/rheolwr tîm y plentyn. Enghreifftiau o hyn yw echdyniadau dannedd, braces a chamlesi gwreiddiau.

Addysg

Tripiau diwrnod ysgol:

Dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i ofawyr maeth i gymeradwyo teithiau dydd drwy'r ysgol.

Teithiau dramor:

Rhaid i'r Prif Swyddog Parheir gytuno ar bob taith dramor sy'n rhoi'r awdurdod i blentyn/person ifanc adael y wlad.

Rhaid i brif swyddog gytuno ar dripiâu sydd angen cyllid gan yr awdurdodau lleol, a/neu'n cynnwys gweithgareddau peryglus, er enghraifft sgïo neu baragleidio. Yna bydd gofawyr maeth yn gallu llofnodi'r ffurflenni cydsyniad angenrheidiol.

Newid yr ysgol -ar ôl y cyfnod pontio cynradd:

Bydd angen i bob newid ysgol ac eithrio trosglwyddiad arferol gael cytundeb gan y Pennaeth Gwasanaeth.

Trafodir y dewis o Ysgol Ôl-Gynradd, a'i gytuno mewn adolygiadau CLA a gall gofawyr maeth lofnodi'r ffurflen gydsynio.

Newid ysgol mewn amgylchiadau eraill:

Os yw'r gofawr maeth yn penderfynu symud tŷ neu os hoffech i'r plentyn/person ifanc fynychu ysgol arall, bydd angen i'r Pennaeth Gwasanaeth gytuno ar hyn. Dylid

ymgyngchori â rhieni biolegol. Yna gellid awdurdodi'r gofalwr maeth i gwblhau'r camau ymarferol i weithredu'r camau gweithredu y cytunwyd arnynt ac yna hysbysu'r gweithiwr cymdeithasol pan fydd hyn wedi'i gwblhau.

Cyfarfod â staff yr ysgol:

Fel arfer, y gofalwr maeth ddylai fod yr unigolyn i gyfarfod â staff yr ysgol i drafod cynnydd a rhannu gwybodaeth briodol gyda staff. Dylai'r gofalwr maeth adrodd ar faterion ysgol i'r gweithiwr cymdeithasol a'r adolygiad CLA.

Cael mynediad at fentrau addysgol:

Dylai'r gofalwr maeth gael mynediad i unrhyw fentrau addysgol ar gyfer y plentyn/person ifanc, megis Clwb Blwch Llythyrau, Gwobrau Cyflawniad CLA, diwrnodau Agored y Brifysgol a hysbysu'r gweithiwr cymdeithasol ac adolygiad CLA.

Defnyddio cyfrifiaduron yn yr ysgol:

Cydnabyddir bod cyfrifiaduron yn offeryn gwerthfawr a ddefnyddir i gyfrannu at ddysgu a datblygiad plentyn neu berson ifanc. Mae gofalwr/gofalwyr maeth wedi dirprwyo awdurdod i lofnodi'r ffurflenni cydsyniad ysgol perthnasol. Dylid trafod unrhyw bryderon am ddefnydd plentyn neu berson ifanc unigol o gyfrifiaduron yn ystod Cyfarfodydd Cynllunio Lleoliad ac mewn Adolygiadau CLA.

Gweithgareddau / Mudiadau Chwaraeon:

Dylai gofalwyr maeth allu rhoi caniatâd i blant/pobl ifanc sy'n cymryd rhan yn y gweithgareddau hyn tra'n ystyried cefndir a hunaniaeth grefyddol a diwylliannol y plentyn/person ifanc. Os yw'n briodol, dylid ystyried barn rhieni.

Ardaloedd eraill

Lluniau:

Dylid cytuno ar benderfyniadau ar y math o ffotograffau y gall gofalwr maeth roi caniatâd iddynt yn ffurfiol mewn adolygiad CLA.

(a) Lluniau ysgol

Dylid galluogi gofalwyr maeth i roi caniatâd ar gyfer ffotograffau ysgol ffurfiol. Dylid eu hannog i sicrhau bod gan blant/pobl ifanc ffotograffau ysgol a grŵp a dynnwyd fel rhan o hanes eu bywyd.

(b) Gweithgaredd ehangach yn y cyfryngau

Mae hwn yn faes anodd a dylid ei drin gyda'r gofal a'r sensitifrwydd mwyaf.

Mae llawer o blant/pobl ifanc wrth eu bodd yn gallu cymryd rhan mewn gweithgareddau a allai arwain at gyhoeddusrwydd yn y cyfryngau. Yn y rhan fwyaf o achosion, dylai

gofalwyr maeth allu rhoi caniatâd i hyn ddigwydd. Dylid nodi unrhyw gyfyngiadau, megis defnyddio'r enw cyntaf yn unig, ar y ffurflen ganiatâd ddirprwyedig. Mae angen i ofalwyr maeth fod yn ymwybodol o gyfrinachedd a sensitifrwydd gan y gallai materion godi os yw'r fath ddigwyddiadau neu fynychwyr yn gysylltiedig â chefnidiroedd neu ddiwylliannau gwahanol.

Ni ddylid nodi bod unrhyw blentyn neu berson ifanc yn derbyn gofal.

Seremonïau crefyddol ac eglwysig:

Mae gan ofalwyr/gofalwyr maeth gyfrifoldeb i hyrwyddo anghenion crefyddol a diwylliannol plentyn/person ifanc a bydd seremonïau sy'n rhan o hyn yn bwysig i'r plentyn/person ifanc a'i deulu. Ni ddylai plentyn/person ifanc fynychu'r eglwys na seremonïau crefyddol eraill nad ydynt yn rhan o ddiwylliant ei deulu ei hun, heb drafodaeth ymlaen llaw a chytundeb gan ei deulu.

Dylid trafod anghenion diwylliannol a chrefyddol pob plentyn/person ifanc yn y Cyfarfod Cynllunio Lleoliad i sicrhau bod gan y gofalwr/gofalwyr maeth ymwybyddiaeth a'u bod wedi ymrwymo i hyrwyddo a diwallu'r anghenion hyn.

Addysg rhyw:

Yn ddelfrydol, mae hyn yn rhywbeth y dylai gofalwyr maeth fod yn ei ddarparu i'r plentyn/person ifanc maeth fel y byddai ac y dylai unrhyw riant da gael ei drafod gyda'r ysgol. Gellir trafod a chytuno'r cynnwys yn adolygiad CLA a safbwyntiau personol y gofalwr maeth a ystyrir.

Ffôn symudol:

Dylai gofalwyr maeth fod yn gyfrifol am wneud penderfyniadau ynghylch meddiant a defnydd ffonau symudol fel y byddai'r rhiant ar gyfer eu plant eu hunain. Dylent dderbyn arweiniad a chytundeb clir ynghylch defnydd y plentyn neu'r person ifanc o ffonau symudol a dylid nodi unrhyw gyfyngiadau penodol adeg eu lleoli a'u hadolygu mewn adolygiadau CLA neu os bydd pryderon yn codi.

Ardaloedd lle na all gofalwyr maeth roi caniatâd yn gyfreithiol

Pasbort:

Byddai'r Awdurdod Lleol yn gwneud cais am basbortau mewn perthynas â phlentyn o dan 16 oed. Gall person ifanc wneud cais am ei basbort ei hun o 16 oed a dylid ei gefnogi i wneud hynny. Ni ddylid cymryd yn ganiataol bod gan bob CLA basbortau a dylid gwneud unrhyw geisiadau am basbort ymhell ymlaen llaw gan fod hon yn broses sy'n cymryd peth amser. Unwaith y derbynnir pasbort ar gyfer CLA, rhaid i'r Awdurdod Lleol gael copi o'r pasbort.

Rhif Yswiriant Gwladol:

Dylai Awdurdodau Lleol sicrhau bod yr holl blant sy'n derbyn gofal yn cael eu cefnogi i gael eu rhif yswiriant gwladol ychydig cyn eu pen-blwydd yn 16 oed. Dylid rhoi eu Rhif Yswiriant Gwladol i'r person ifanc a'r gofalwr/gofalwyr maeth. Gellir dod o hyd i wybodaeth ddefnyddiol ar wefan HMRC.

Crynodeb o ardaloedd lle dylid ystyried awdurdod dirprwyedig

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi meysydd awdurdod dirprwyedig y dylid eu hystyried ar gyfer pob plentyn neu berson ifanc mewn gofal maeth / preswyl. O fewn y cynllun Lleoliad dylid cwblhau cytundeb awdurdod dirprwyedig yn amlinellu'r meysydd y gall y gofalwr maeth gydsynio iddynt.

Yr egwyddorion allweddol yw:

- Rhaid gwneud pob penderfyniad yn unol â'r broses Cynllunio Gofal.
- Mewn argyfwng neu pan fo cyfle annisgwyl yn codi, dylai'r gofalwr maeth weithredu fel rhiant rhesymol a darbodus.
- Os yw'r plentyn yn destun Gorchymyn Gofal, mae gan yr Awdurdod fwy o gyfrifoldeb rhiant.
- Os yw'r plentyn yn destun Gorchymyn Gofal Dros Dro neu wedi'i letya o dan Adran 76 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant dylid rhoi mwy o ystyriaeth i farn a dymuniadau rhieni.

Yn gyffredinol, dylai gofalwyr maeth feddu ar awdurdod dirprwyedig ar gyfer:	Mae'r canlynol yn amodol ar gytundeb penodol	Fel arfer, bydd yr Awdurdod Lleol yn gyfrifol am:
Ymweliadau meddygol arferol â meddyg teulu	Imiwneiddiadau	Defnyddio dulliau atal cenhedlu (Yn dibynnu ar allu person ifanc)
Arhosiad dros nos	Gwyliau dros 5 diwrnod	Penderfyniadau am amser y teulu
Gwyliau yn y Deyrnas Unedig	Gwyliau dramor	Pasbortau
Gweithgareddau wedi'u trefnu	Cymryd rhan mewn gweithgareddau peryglus	Defnydd o alcohol
Torluniau gwallt	Newid ysgol	Rhif Yswiriant Gwladol
Ymweld â ffrindiau	Gweithgaredd ehangach y cyfryngau (Yn dibynnu ar amgylchiadau unigol)	
Meddygol yr ysgol	Triniaeth feddygol nad yw'n Arferol	Anesthetig cyffredinol
Optegydd		
Deintydd		Anesthetig cyffredinol
Tripiau diwrnod ysgol	Seremonïau eglwysig a chrefyddol	
Cyfarfod â staff yr ysgol		Newidiadau yn yr ysgol y tu

		allan i'r cyfnod pontio arferol
Clybiau/sefydliadau chwaraeon		
Lluniau ysgol		Cyhoedduswydd i ffotograffau
Addysg rhyw	Corff tyllu	
Ffonau symudol		
Cydsyniad i fentrau addysgol		

Atodiad 1

AWDURDOD LLEOL I DDIRPRWYO CYDSYNIAD

Dylid cwblhau'r canlynol fel rhan o'r cyfarfod cynllunio lleoliad, ar y cyd â pholisi yr Awdurdod Dirprwyedig ar gyfer Gofalwyr Maethu. Dylid ei adolygu ym mhob Adolygiad sy'n Derbyn Gofal Plant a'i ddiweddarau yn ôl yr amgylchiadau.

Enw	
Enw'r plentyn/person ifanc:	
Dyddiad geni	
WCCIS ID	
Statws cyfreithiol:	
Cyfeiriad Lleoliad:	
Enw'r gofalwr presennol	

Rwyf i (rhiant neu gynrychiolydd awdurdod lleol sydd â chyfrifoldeb rhiant) _____ awdurdodi (Enw'r person) sydd (Rôl) i roi caniatâd i (enw'r plentyn/person ifanc) yn y meysydd canlynol:		
Aros dros nos (hyd at 3 noson yn olynol)	Ie	Na
Gweithgareddau wedi'u trefnu	Ie	Na
Tripiau diwrnod ysgol	Ie	Na
Teithiau ysgol hirach yn y Deyrnas Unedig	Ie	Na
Teithiau hirach dramor gyda'r ysgol	Ie	Na
Defnyddio cyfrifiaduron yn yr ysgol	Ie	Na
Newid ysgol (cyfnodau pontio arferol)	Ie	Na
Lluniau ysgol	Ie	Na
Meddyg ysgol	Ie	Na
Caniatâd i'r ysgol roi Paracetamol, ac ati	Ie	Na
Caniatâd meddygol (arferol)	Ie	Na
Penodiadau/proffion opteg/sbectol	Ie	Na

Clybiau/sefydliadau chwaraeon neu gymdeithasol	Ie	Na
Ymuno â sefydliadau crefyddol	Ie	Na
Cymryd rhan mewn gweithgareddau peryglus, e.e. dringo creigiau, sgïo	Ie	Na
Torluniau gwallt	Ie	Na
tyllu'r corff	Ie	Na
Ffotograffau ar gyfer cyhoeddusrwydd	Ie	Na
Arall (yn benodol i berson ifanc a nodir isod):	Ie	Na
Cytunwyd gan riant	Ie	Na
Llofnod a dyddiad y plentyn/person ifanc (os yw'n briodol):		
Llofnod Rhieni a Dyddiad:		
Llofnod a Dyddiad Gofalwyr Maeth		
Llofnod a Dyddiad Gweithiwr Cymdeithasol Plentyn / Person Ifanc:		
Adolygwyd gan IRO (Enw):		
Adolygiad Dyddiad y Plentyn sy'n Derbyn Gofal:		
Awdurdodedig gan HOS/Swyddog Enweboledig (llofnod a dyddiad)		

Copïau a anfonwyd at:	Ie (dyddiad)	Na
Plentyn / person ifanc (os yw'n briodol)		
Gofalwr Maeth		
Ysgol		
G.P.		
Rhiant		
Goruchwylio Gweithiwr Cymdeithasol		
Arall (nodwch os gwelwch yn dda):		

Ffurflen Adborth Enw Polisi:			
Rhowch fanylion adnabod o 'Hanes Dogfennau' o'r clawr blaen			
Rhif y fersiwn:		Statws: (drafft/terfynol)	
Dyddiad ysgrifenedig:		Dyddiad cyhoeddi ar gyfer ymgyngori	
Byddai'r Grŵp Datblygu Polisi yn gwerthfawrogi eich awgrymiadau a'ch sylwadau i'w hystyried ar gyfer yr Adolygiad nesaf. Hoffem eich adborth ar y ddogfen hon a byddem yn croesawu eich barn ar yr hyn y dylid ei ychwanegu, ei gymryd i fwrdd neu ei newid. Hoffem hefyd gael gwybod am: • Materion ymarfer neu hyfforddiant cysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth • Unrhyw feysydd ymarfer a fyddai o fudd i ofal defnyddwyr gwasanaeth drwy gael eu hychwanegu at y ddogfen, neu unrhyw agweddau eraill ar ymarfer y dylid eu cynnwys yma • Unrhyw gamgymeriadau ffeithiol neu wallau yn y ddogfen • Materion cysylltiedig eraill a fyddai'n helpu i lywio'r polisi. Defnyddiwch y lle isod a gorlifo ar gyfer eich sylwadau. Byddai'n ddefnyddiol pe gallech ddyddio eich sylwadau. Mae croeso i chi ychwanegu neu atal eich manylion adnabod eich hun fel y gwelwch yn dda. Dychwelwch eich sylwadau at Os hoffech gael y wybodaeth hon mewn iaith neu fformat arall, cysylltwch â Rheolwr Tîm Maethu Cymru.			